



ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΑΣ
Β' ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ: ΚΟΥΣΚΟΥΒΕΛΗΣ ΗΛΙΑΣ

«Στρατιωτικές Δαπάνες
Ελλάδας-Τουρκίας και
το Μοντέλο του Ισραήλ»

ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΙΟΣ Σ. ΔΑΝΔΑΡΑΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2021

Εισαγωγή

Αμυντική Βιομηχανία

- Βασικός σκοπός της Αμυντικής Βιομηχανίας, είναι η εξασφάλιση των απαραίτητων υλικών και μέσων στις ένοπλες δυνάμεις από εγχώριες πηγές, ώστε να καταστούν όσο το δυνατόν ανεξάρτητες από ξένες πηγές εξοπλισμών.

Ελλάδα VS Τουρκία

- Οι ελληνικές στρατιωτικές δαπάνες για οπλικά συστήματα συνιστούν σε μεγάλο βαθμό εισαγωγές από τρίτες χώρες. Αντίθετα η Τουρκία έχει πετύχει να διαθέτει στη παρούσα περίοδο μια αμυντική βιομηχανία αρκετά ισχυρή, η οποία είναι σε θέση να καλύπτει μεγάλο μέρος από τις εγχώριες ανάγκες της σε αμυντικό υλικό.

Ισραήλ

- Το Ισραήλ κατάφερε να δημιουργήσει μια ισχυρή αμυντική βιομηχανία αλλά και ένα σύνολο περιφερειακών συμμαχιών ώστε να επιτύχει την εξισορρόπηση-επιβίωση της απέναντι στους αντιπάλους του.

Οι Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί στα Ζητήματα Άμυνας - Οικονομίας

Το Δημόσιο Αγαθό της Άμυνας

- Κατά τους Gill and Law, το κράτος προσπαθεί να θωρακίσει την ασφάλεια από εξωτερικές απειλές δηλαδή την εθνική άμυνα της χώρας και αυτό αποτελεί το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα δημόσιου κοινωνικού αγαθού.

Κοινωνική Ευημερία ή Στρατιωτικές Δαπάνες

- Η επιλογή ενός κράτους για περισσότερη κοινωνική ευημερία ή για περισσότερες στρατιωτικές δαπάνες καθορίζεται και από την στρατηγική του. Συνεπώς, αν το κράτος ακολουθεί μια αμυντική στρατηγική όπως η Ελλάδα επιλέγει περισσότερο την κοινωνική ευημερία. Αντίθετα, η Τουρκία που είναι ένα κράτος με επιθετικούς και επεκτατικούς προσανατολισμούς επιλέγει περισσότερο τους στρατιωτικούς

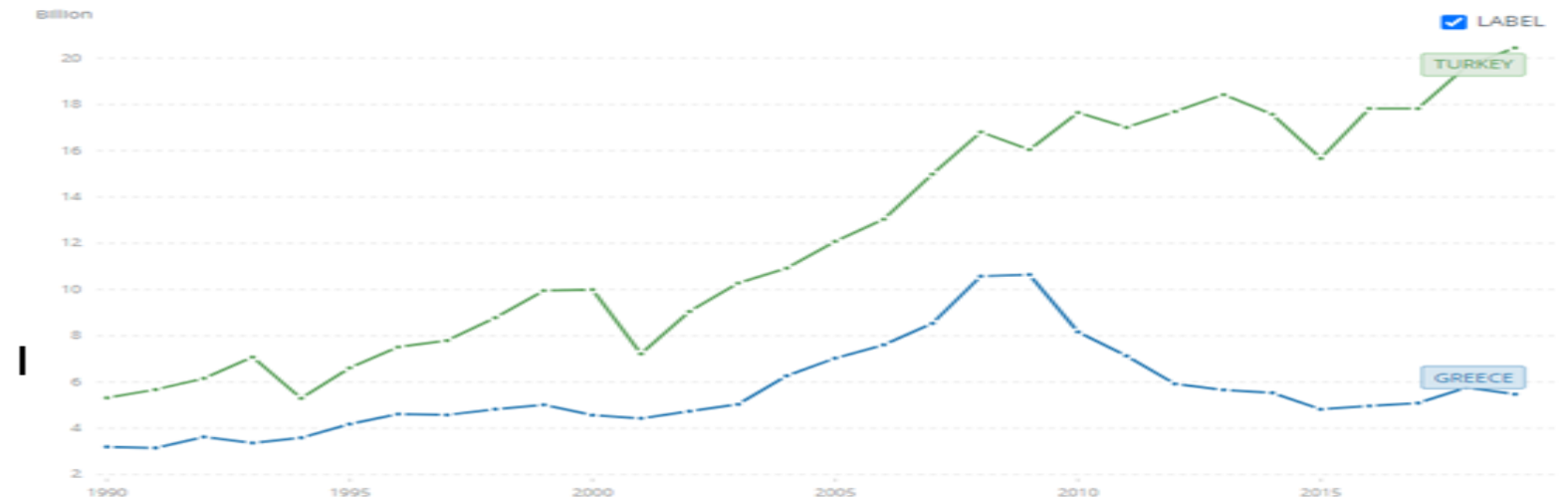
Εξοπλιστικός Ανταγωνισμός

- Οι κούρσες εξοπλισμών αναφέρονται ως μια συμπεριφορά των κρατών δράσης-αντίδρασης στην οποία ένα κράτος αυξάνει το στρατιωτικό του οπλοστάσιο ως ανταπόδοση της ενδεχόμενης αύξησης του αντίπαλου οπλοστασίου.

Οι Στρατιωτικές Δαπάνες

- Οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται παγκοσμίως NATO και ΔΝΤ.
- Η σύνθεση των στρατιωτικών δαπανών ποικίλλει ανάλογα με τη χώρα και την οργάνωση της.
- Η Ελλάδα από το 1990 έως το 2009 έχει αυξητική τάση στις στρατιωτικές δαπάνες της. Από το 2009 και έπειτα τα ποσά μειώνονται λόγω και της οικονομικής κρίσης.
- Η Τουρκία από το 1990 μέχρι και σήμερα παρουσιάζει μια αυξητική τάση στις στρατιωτικές της δαπάνες, με εξαίρεση το έτος 2015.

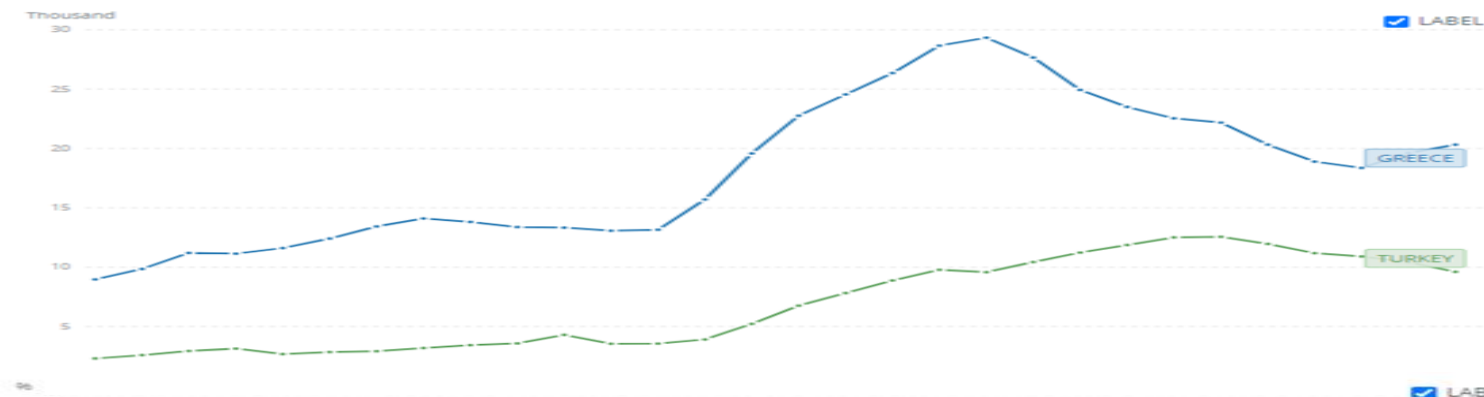
Έτος	Ελλάδα	Τουρκία
	Στρατιωτικές Δαπάνες	
1990	3.193	5.315
2000	4.564	9.993
2001	4.428	7.216
2002	4.734	9.050
2003	5.035	10.277
2004	6.267	10.920
2005	7.028	12.081
2006	7.607	13.036
2007	8.533	14.987
2008	10.574	16.809
2009	10.641	16.047
2010	8.163	17.650
2011	7.128	17.006
2012	5.914	17.694
2013	5.655	18.427
2014	5.531	17.576
2015	4.818	15.668
2016	4.963	17.827
2017	5.088	17.822
2018	5.757	19.648
2019	5.471	20.447



Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ως Συντελεστής της Οικονομικής Ισχύος



Έτος	Ελλάδα	Τουρκία
	ΑΕΠ	
1990	97.89	150.68
2000	130.13	272.98
2010	299.36	771.90
2019	218.14	771.35



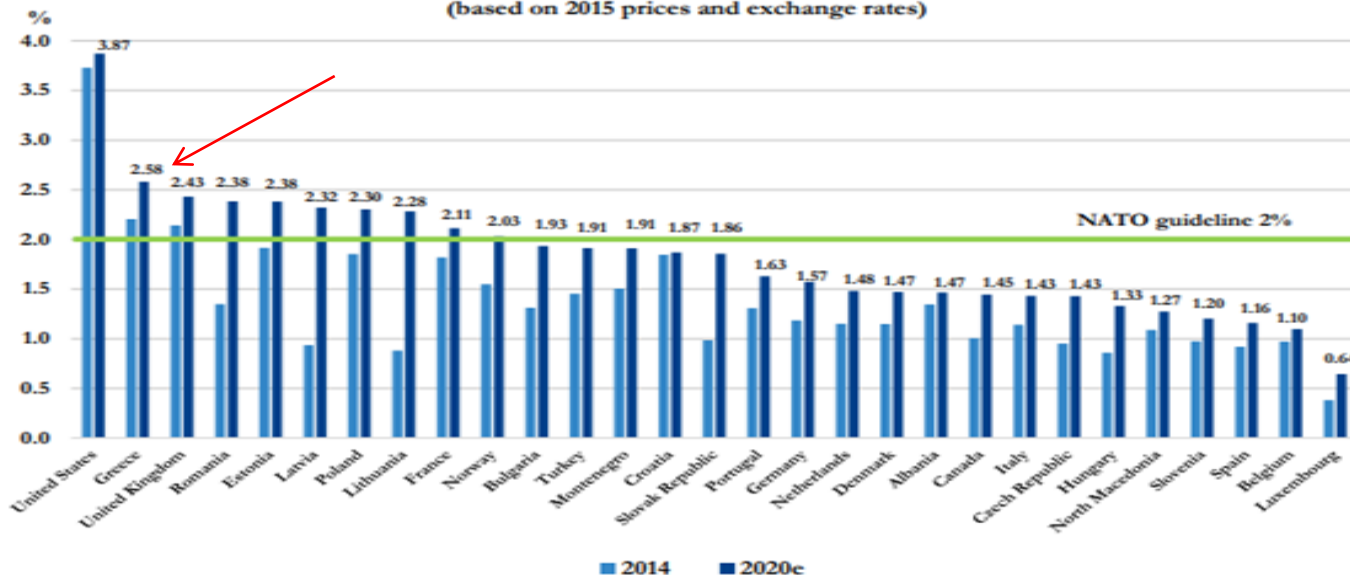
Έτος	Ελλάδα	Τουρκία
	Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ	
1990	8.970	2.310
2000	13.330	4.300
2010	27.660	10.430
2019	19.620	10.420



Έτος	Ελλάδα	Τουρκία
	Ρυθμός Αύξησης ΑΕΠ (%)	
1990	0	9.3
2000	3.9	6.6
2010	-5.5	8.5
2019	1.9	2.8

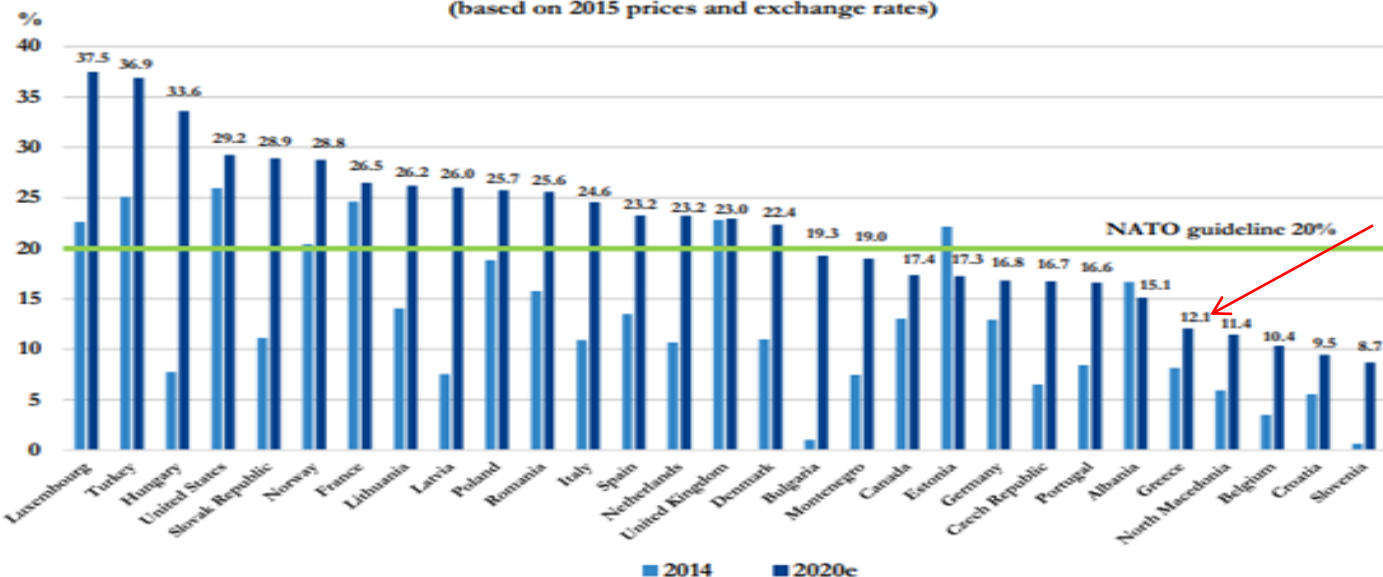
Οι Δεσμεύσεις του ΝΑΤΟ ως Ποσοστό του ΑΕΠ

Graph 3 : Defence expenditure as a share of GDP (%)
(based on 2015 prices and exchange rates)



Notes: Figures for 2020 are estimates.

Graph 4 : Equipment expenditure as a share of defence expenditure (%)
(based on 2015 prices and exchange rates)



Notes: Figures for 2020 are estimates.

Table 3 : Defence expenditure as a share of GDP and annual real change

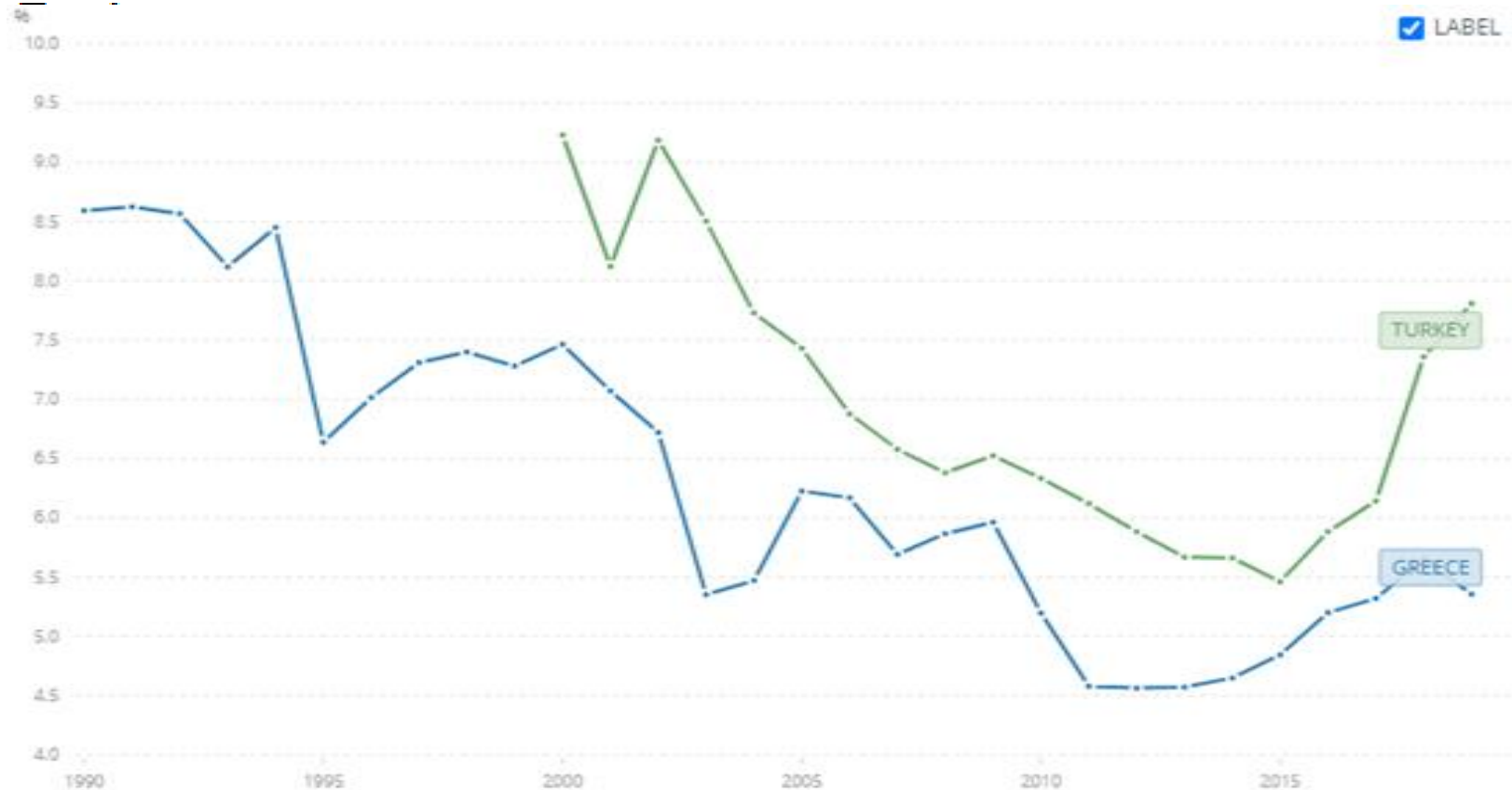
Based on 2015 prices

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019e	2020e
Share of real GDP (%)								
Albania	1.41	1.35	1.16	1.10	1.11	1.16	1.29	1.47
Belgium	1.01	0.97	0.91	0.89	0.88	0.89	0.90	1.10
Bulgaria	1.46	1.31	1.25	1.25	1.23	1.45	3.18	1.93
Canada	0.99	1.01	1.20	1.16	1.44	1.31	1.29	1.45
Croatia	1.46	1.85	1.78	1.62	1.67	1.58	1.66	1.87
Czech Republic	1.03	0.95	1.03	0.96	1.04	1.12	1.18	1.43
Denmark	1.23	1.15	1.11	1.15	1.15	1.28	1.31	1.47
Estonia	1.90	1.92	2.01	2.07	2.02	2.00	2.03	2.38
France	1.86	1.82	1.78	1.79	1.78	1.81	1.83	2.11
Germany	1.23	1.19	1.19	1.20	1.24	1.26	1.36	1.57
Greece	2.21	2.20	2.30	2.37	2.34	2.47	2.31	2.58
Hungary	0.95	0.86	0.91	1.01	1.21	1.02	1.27	1.33
Italy	1.26	1.14	1.07	1.18	1.20	1.23	1.18	1.43
Latvia*	0.93	0.93	1.04	1.45	1.60	2.07	2.03	2.32
Lithuania*	0.76	0.88	1.14	1.48	1.71	1.98	2.02	2.28
Luxembourg	0.58	0.58	0.43	0.39	0.51	0.50	0.54	0.64
Montenegro	1.47	1.50	1.40	1.42	1.35	1.38	1.41	1.91
Netherlands	1.17	1.15	1.13	1.16	1.15	1.21	1.36	1.48
North Macedonia	1.17	1.09	1.05	0.97	0.89	0.95	1.15	1.27
Norway	1.50	1.55	1.59	1.74	1.72	1.74	1.86	2.03
Poland*	1.72	1.85	2.22	1.99	1.89	2.02	2.02	2.30
Portugal	1.44	1.31	1.33	1.27	1.24	1.35	1.39	1.63
Romania*	1.28	1.35	1.45	1.40	1.72	1.80	1.84	2.38
Slovak Republic	0.98	0.99	1.12	1.12	1.11	1.23	1.71	1.86
Slovenia	1.05	0.97	0.93	1.01	0.98	1.01	1.07	1.20
Spain	0.93	0.92	0.93	0.81	0.91	0.93	0.91	1.16
Turkey	1.52	1.45	1.39	1.46	1.52	1.83	1.85	1.91
United Kingdom	2.23	2.14	2.03	2.08	2.09	2.11	2.10	2.43
United States	4.03	3.73	3.52	3.52	3.30	3.28	3.51	3.87
NATO Europe and Canada	1.47	1.43	1.42	1.44	1.48	1.52	1.55	1.78
NATO Total	2.76	2.58	2.48	2.49	2.40	2.41	2.55	2.85

Οι Αμυντικές Δαπάνες ως Ποσοστό του Κρατικού Προϋπολογισμού

- Η διαδικασία της κατάρτισης του αμυντικού προϋπολογισμού είναι πολύ δύσκολο να υλοποιηθεί με ακρίβεια, λόγω του ευμετάβλητου διεθνούς συστήματος τα κράτη αναπροσαρμόζουν συνεχώς τις ανάγκες τους.
- Παρόλο που οι προϋπολογισμοί εγκρίνονται ετησίως, πρέπει να ενσωματωθούν σε μια πολυετή διαδικασία προγραμματισμού, η οποία καθορίζει μια μακροπρόθεσμη στρατιωτική στρατηγική και μια πολιτική ασφάλειας.
- Οι προϋπολογισμοί για την άμυνα συμβάλλουν στη διασφάλιση ότι τα δημόσια κονδύλια προορίζονται για καθορισμένες δαπάνες με αυξημένη προτεραιότητα σε θέματα άμυνας.

Έτος	Ελλάδα	Τουρκία
	Αμυντικές Δαπάνες ως Ποσοστό Κυβερνητικών (%)	
1990	8.6	Δεν υπάρχει καταχώρηση
2000	7.5	9.2
2010	4.6	6.1
2019	5.4	7.8



Η Ελλάδα υπέγραψε το 2010 το πρώτο μνημόνιο
(Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Διεθνές Νομισματικό
Ταμείο)

Ύφεση οικονομίας - Μείωση αμυντικών δαπανών –
Μειωμένες επενδύσεις έρευνας και ανάπτυξης στην
αμυντική βιομηχανία - γερασμένο προσωπικό

Η Τουρκία επένδυσε στην έρευνα και ανάπτυξη στην
αμυντική βιομηχανία και κατάφερε να πετύχει την
τροφοδότηση της οικονομίας από τα κέρδη

Λήψη στρατιωτικής τεχνολογίας - τεχνογνωσίας μέσω της
συμμετοχής τουρκικών εταιρειών σε παραγωγή μίας μεγάλης
γκάμας υπερσύγχρονων οπλικών συστημάτων

Οι επιπτώσεις της Οικονομικής Κρίσης στη Διαμόρφωση του Ισοζυγίου Ισχύος

G-20 major economies							
Countries	Population	Annual GDP ↓	GDP per capita	HDI	Debt	Debt (%GDP)	Deficit (%GDP)
~ TOTAL: G20	4,557,735,421	66,953,700M \$	14,690\$		58,268,493	82.89%	
🇺🇸 United States [+]	327,352,000	21,433,200M \$	65,474\$	0.924	21,456,363	104.26%	-5.68%
🇨🇳 China [+]	1,395,380,000	13,368,073M \$	9,580\$	0.752	6,766,845	50.64%	-4.66%
🇯🇵 Japan [+]	126,529,100	4,971,767M \$	39,293\$	0.909	11,424,131	234.99%	-2.43%
🇩🇪 Germany [+]	83,166,711	3,845,718M \$	46,241\$	0.936	2,298,371	59.80%	1.40%
🇬🇧 United Kingdom [+]	67,025,542	2,824,850M \$	42,146\$	0.922	2,489,257	85.40%	-2.10%
🇮🇳 India [+]	1,352,617,328	2,718,732M \$	2,010\$	0.640	1,849,402	68.05%	-6.27%
🇫🇷 France [+]	67,098,824	2,715,590M \$	40,471\$	0.901	2,664,529	98.10%	-3.00%
🇮🇹 Italy [+]	60,244,639	2,001,290M \$	33,219\$	0.880	2,697,817	134.80%	-1.60%
🇧🇷 Brazil [+]	209,469,333	1,867,818M \$	8,917\$	0.759	1,641,023	87.89%	-7.17%
🇰🇷 South Korea [+]	51,635,000	1,720,488M \$	33,320\$	0.903	612,075	37.68%	2.19%
🇨🇦 Canada [+]	36,994,000	1,712,479M \$	46,290\$	0.926	1,539,565	89.94%	-0.40%
🇷🇺 Russia [+]	146,800,000	1,657,296M \$	11,289\$	0.816	241,945	14.61%	2.91%
🇦🇺 Australia [+]	25,169,000	1,420,045M \$	56,420\$	0.939	587,209	41.37%	-0.94%
🇲🇽 Mexico [+]	124,738,000	1,222,053M \$	9,797\$	0.774	655,025	53.62%	-2.20%
🇮🇩 Indonesia [+]	264,162,000	1,022,454M \$	3,871\$	0.694	307,572	30.09%	-1.75%
🇸🇦 Saudi Arabia [+]	33,699,947	792,967M \$	23,530\$	0.853	149,217	18.98%	-5.87%
🇹🇷 Turkey [+]	83,154,997	771,274M \$	9,405\$	0.791	232,591	30.17%	-3.67%
🇦🇷 Argentina [+]	44,560,000	519,487M \$	11,658\$	0.825	448,873	86.06%	-5.49%
🇿🇦 South Africa [+]	57,939,000	368,135M \$	6,354\$	0.699	208,683	56.71%	-4.14%

Η Στρατιωτική Απεικόνιση Ισχύος σε Ξηρά - Θάλασσα - Αέρα

Χερσαία Στρατιωτική Ισχύς:

- Η αναλογία προσωπικού είναι 2,8 :1 υπέρ της Τουρκίας
- Η αναλογία αρμάτων μάχης είναι 1,9:1 υπέρ της Τουρκίας με ποιοτική διαφορά της Ελλάδας λόγω Leopard
- Η αναλογία ΤΟΜΠ και ΤΟΜΑ είναι 1,5:1 και 3,4:1 υπέρ της Τουρκίας
- Η αναλογία πυροβόλων είναι 2:1 υπέρ της Τουρκίας
- Η αναλογία αντιαεροπορικών μέσων είναι 2,5:1 υπέρ της Τουρκίας
- Η αναλογία επιθετικών, μεταφορικών, αναγνωριστικών ελικοπτέρων είναι 1,4:1 υπέρ της Τουρκίας με ποιοτική διαφορά της Ελλάδας στα επιθετικά λόγω Apache.

Ναυτική Στρατιωτική Ισχύς:

- Η αναλογία προσωπικού είναι 2,7 :1 υπέρ της Τουρκίας
- Η αναλογία υποβρυχίων είναι 1,1:1 υπέρ της Τουρκίας με ποιοτική διαφορά της Ελλάδας λόγω «ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗΣ»
- Η αναλογία φρεγατών είναι 1,5:1 υπέρ της Τουρκίας

Αεροπορική Στρατιωτική Ισχύς:

- Η αναλογία προσωπικού είναι 2,2 :1 υπέρ της Τουρκίας
- Η αναλογία μαχητικών αεροσκαφών είναι 1,3:1 υπέρ της Τουρκίας
- Υπεροχή Τουρκίας σε αεροσκάφη Ιπτάμενου Ανεφοδιασμού
- Η αναλογία μεταγωγικών ελικοπτέρων είναι 2,1:1 υπέρ της Τουρκίας
- Υπεροχή Τουρκίας σε αεροπορική άμυνα με την προσθήκη των S-400

Η Απειλή των Πυραύλων S-400:

- Ένα από τα καλύτερα αντιβαλλιστικά στον κόσμο
- Η Τουρκία διαθέτει 4 πυροβολαρχίες
- Δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην απρόσκοπτη χρήση του εναερίου χώρου του Αιγαίου
- Η προσπάθεια καταστροφής του ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια κάποιων σημαντικών επιθετικών αεροσκαφών
- Προσδίδει περισσότερη ποιότητα έναντι των αντίστοιχων ελληνικών συστημάτων

Τα Ελληνικά Εξοπλιστικά Προγράμματα

Στρατός Ξηράς:

- Παραλαβή 1200 μεταχειρισμένα M1117 ASV Guardian από ΗΠΑ
- Αντικατάσταση κινητήρων σε 9 Chinook
- Προμήθεια Μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών
- Αναβάθμιση 14 Sperwer μέσω της Νατοϊκής υπηρεσίας NSPA (NATO Support and Procurement Agency)
- Προμήθεια Τυφεκίου Ελεύθερου Σκοπευτή
- Πρόγραμμα Εθνικού Τυφεκίου 2020 (αντικατάσταση του G3)

Πολεμικό Ναυτικό:

- Προμήθεια και εκσυγχρονισμός τορπιλών, αντίμετρα για τα υποβρύχια
- Προμήθεια 4 ανθυποβρυχιακών ελικοπτέρων MH-60R Seahawk Romeo από ΗΠΑ
- Εκσυγχρονισμό 4 φρεγατών MEKO 200^{HN}
- Προμήθεια 9 UAV Heron για επιτήρηση των θαλάσσιων οδών από Ισραήλ
- Προμήθεια 4 παράκτιων περιπολικών και 5

Πολεμική Αεροπορία:

- Προμήθεια 18 Rafale από Γαλλία
- Τα παλιά Mirage 2000EG θα επιστραφούν στους Γάλλους
- Τεχνική υποστήριξη 7 ετών για 44 Mirage 2000
- Τεχνική υποστήριξη 4 ετών για ελικόπτερα Super Puma
- Σύμβαση για ανταλλακτικά των μαχητικών F-16
- Αναβάθμιση 84 αεροσκαφών F-16 Block 52+ σε Viper



Τα Τούρκικα Εξοπλιστικά Προγράμματα

Στρατός Ξηράς:

- Κατασκευή 250 νέων αρμάτων ALTAY
- Πρόγραμμα αναπτύξεως πυραύλων επιφανείας-επιφανείας Bora/Khan εμβέλειας έως 2.500 χλμ. (δυνατότητα εξοπλισμού και με χημικές κεφαλές)
- Κατασκευή Πολλαπλών Εκτοξευτών Πυραύλων T122 Sakarya και σύγχρονων πυροβόλων
- Κατασκευή 336 τακτικά τεθωρακισμένα, 1.075 οχήματα φορείς όπλων και 2.720 τροχοφόρα οχήματα
- Κατασκευή 51+40 ελικόπτερα τύπου T-129 ATAK

Πολεμικό Ναυτικό:

- Ναυπήγηση 8 κορβετών και 4 φρεγατών
- Ναυπήγηση έξι υποβρυχίων αντίστοιχων των ελληνικών «ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗΣ»
- Ναυπήγηση 1 πλοίου αμφίβιας εφόδου LPD, το περίφημο αεροπλανοφόρο «Anadolu»
- Κατασκευή αντιπλοϊκών βλημάτων Atmaca, με συνολική εμβέλεια 222km
- Ναυπηγήσεις πλοίων ερευνών (Barbaros),

Πολεμική Αεροπορία:

- Κατασκευή μη επανδρωμένων αεροχημάτων με πυραύλους όπως τα Bayraktar
- Κατασκευή αναλώσιμων drones για επιθέσεις «καμικάζι» υπό την επωνυμία τουρκικών εταιρειών
- Ένταξη 4 «Ιπτάμενων ραντάρ» (ΑΣΕΠΕ) MESA B-737 από ΗΠΑ
- Ένταξη 10 μεταφορικών αεροσκαφών τύπου A-400M
- Ένταξη 2 αεροσκαφών διοίκησης και ελέγχου Gulfstream
- Σχεδίαση του εθνικού μαχητικού TF-X



Το μοντέλο του Ισραήλ

Το Ισραηλινό
Στρατιωτικό
Δόγμα

Δόγμα αποτροπής

Ή αποτελεσματική
χρήση όπλων για
αποτροπή πολέμου

Μειονέκτημα η έλλειψη
στρατηγικού βάθους
του Ισραήλ

Η Ισραηλινή
Αμυντική
Βιομηχανία

Κατέχει την όγδοή
θέση παγκοσμίως
στην εξαγωγή όπλων

Διαθέτει 150 εταιρίες, 57,000
εργαζόμενους με ετήσιο κύκλο
εργασιών πάνω από 3,5 δις

Άνθηση = βοήθεια
ΗΠΑ και Ρώσοι
επιστήμονες

Η Σημασία
της Έρευνας
και
Ανάπτυξης

Καταλαμβάνει την
πρώτη θέση
παγκοσμίως

Αποτέλεσε τη βάση για
την δημιουργία έναν από
τους ποιο ισχυρούς
στρατούς στον κόσμο

Ανταγωνίζεται στις εξαγωγές
όπλων ισχυρές βιομηχανίες
όπως των ΗΠΑ και της Ρωσίας

Ισραηλινή
Στρατιωτική
Θητεία

Η στρατολόγηση είναι
υποχρεωτική και για τα
δύο φύλα

Οι έφεδροι μπορούν να
σταδιοδρομήσουν βάσει
αξιοκρατικών κριτηρίων

Θητεία = ανάγκη
ασφάλειας και
μήνυμα ισότητας των
2 φύλων

Η Υφιστάμενη Κατάσταση της Ελληνικής Αμυντικής Βιομηχανίας και οι Αδυναμίες της

- Η ελληνική αμυντική βιομηχανία αποτελείται κυρίως από δύο κρατικές αμυντικές βιομηχανίες, [τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ) και την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ)] και απασχολούν 2.000 περίπου εργαζομένους.
- Οι εξαγωγές της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας στην βάση δεδομένων του SIPRI, σταματούν το 2012.
- Αυτό οφείλεται στη συνεχή αύξηση του κόστους και τη συνεχιζόμενη τεχνολογική εξέλιξη των σύγχρονων οπλικών συστημάτων, που απαιτούν εταιρείες μεγάλου οικονομικού μεγέθους και αναπτυγμένες ερευνητικές, τεχνολογικές και βιομηχανικές βάσεις.



Τα Πλεονεκτήματα Συνεργασίας Ελλάδας – Ισραήλ και οι Διδαχές του Μοντέλου του Ισραήλ για τη Ελληνική Περίπτωση

1. Συμμετοχή σε ασκήσεις πολύ μεγάλης κλίμακας όπως Blue Flag 2019 και Noble Dina 2019.
2. Συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια και ακαδημαϊκή εκπαίδευση σε θέματα που αφορούν τον σύγχρονο στρατό.
3. Ανταλλαγή τεχνολογίας και τεχνογνωσίας καθώς και ανάπτυξη και βελτίωση οπλικών συστημάτων με μεγάλο όφελος για την Ελλάδα.
4. Συχνές, επισκέψεις των ομάδων εργασίας αμυντικής βιομηχανικής συνεργασίας και εξαγωγών.
5. Χρησιμοποίηση των ισραηλινών μέσων για εκπαίδευση του προσωπικού των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων με μέσα που δεν διαθέτει και θα έπρεπε διαφορετικά να πληρώσει σημαντικά ποσά.

**Η ΕΛΛΑΔΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΣΕΛΙΔΑ ΠΑΙΡΝΩΝΤΑΣ
ΩΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ
ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΚΑΝΕΝΑΣ ΝΑ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΕΙ Ο,ΤΙ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΙΚΑ ΜΑΣ ΑΝΗΚΕΙ!!!**



Επίλογος

Ελλάδα

- Η Ελλάδα αναμένεται να χρησιμοποιήσει αυτή την συνεργασία για να δημιουργήσει αντίβαρο στην Τουρκία, να εκμεταλλευτεί τα προηγμένα τεχνολογικά οπτικά συστήματα του Ισραήλ για να βελτιώσει τις αμυντικές της ικανότητες και να δώσει νέα πνοή στην οικονομία της μέσω των επενδύσεων.

Τουρκία

- Η χαραχθείσα νεοθωμανική στρατηγική των ισλαμιστών στην Άγκυρα θέτει τις Τουρκοϊσραελινές σχέσεις σε σύγκρουση με αποτέλεσμα το Ισραήλ να επιθυμεί, απαλλαγμένο από τους περιορισμούς που το έθεταν στο παρελθόν οι Τούρκοι, την εμφάθυνση των σχέσεων με την Ελλάδα.

Ισραήλ

- το Ισραήλ μέσω της στρατηγικής συνεργασίας με την Ελλάδα θα λάβει για πρώτη φορά μέρος σε έναν άξονα που θα του προσφέρει το αναγκαίο στρατηγικό βάθος προς την Ευρώπη, θα μπορέσει να εκμεταλλευτεί τις καλές σχέσεις του ελληνισμού με τα αραβικά κράτη με σκοπό να καταστεί ευκολότερη η εξεύρεση λύσης στο Παλαιστινιακό.

Ερωτήσεις

